

LITERATUUR

P. J. ZOMERDIJK, Chr. VAN ORDEN, K. ZWART, W. VERKERK, B. MUUSERS, H. E. FABRITIUS, C. DE VRIES: *Broedvogels van Noord-Holland, Noord.* — Uitgeverij J. Heijns Tsz., Zaandijk 1971. 215 pagina's. 7 kaarten en 10-tallen foto's, f 13,75.

Een publicatie van de actieve Vogelwerkgroep Noordhollands Noorderkwartier, die dankzij de samenwerking van een groot aantal ornithologen, een schat van gegevens bevat.

Het handige formaat, de overzichtelijke lay-out en een register bevorderen de raadpleging van dit boekje in sterke mate.

In de inleidende landschaps-beschrijving wordt ook aandacht besteed aan het grondgebruik, de planologische ontwikkeling en het zoutgehalte. Hiervan worden overzichtelijke kaartjes gepubliceerd, de geografische aanduidingen zijn echter moeilijk leesbaar.

De bedreigingen van de verschillende gebieden door verstedelijking, recreatie en ander agrarisch gebruik worden in het kort besproken.

Ten aanzien van de landinrichtingsplannen voor de Eilandspolder is recensent optimistischer over de effectuering van het natuurbeschermings-belang, dan de auteurs. Hun eigen werk heeft hiertoe bijgedragen in het overleg met de betrokken diensten.

Het waardevolle van deze avifauna is dat er, naast de verspreiding, zoveel kwantitatieve informatie wordt vermeld. Naast totaal schattingen van de soorten, worden ook per gemeente of gebied exacte aantallen vermeld, terwijl van de weidevogels ook vergelijkende dichtheidscijfers worden gepubliceerd. Deze informatie maakt het mogelijk om hierop in de toekomst steeds terug te grijpen in verband met optredende veranderingen. Op beperkte schaal was dit ook mogelijk met het verleden. Zo blijkt de Grauwe Klauwier in recente tijd als broedvogel verdwenen, het verdwijnen van vaarpolders is funest geweest voor vele rietvogels, de Bruine Kiekendief is vrijwel verdwenen. Opgespoten terreinen hebben tijdelijk een toename van Kluut en Kleine Plevier veroorzaakt. De Scholekster is met zijn veranderde biotoop-keus inu in het gehele gebied broedvogel.

Kuifeend en Houtsnip zijn vooruitgegaan, evenals de Stormmeeuw.

Over de Grote Sterns wil ik van de gelegenheid gebruik maken om iets recht te zetten. De gegevens, die ik publiceerde over de aantallen, die in 1955 op de terreinen van het nieuwe havencomplex bij Den Helder broedden, worden n.l. in twijfel getrokken. Er werd echter op 15 juni 1955 door mij vrij nauwkeurig het aantal nesten gesteld en geschat. Ik kwam uit op 6600 nesten en gaf dat vanwege telfouten aan als 6 à 7000 paar. Er waren toen nog maar weinig jongen, die alle klein waren. De conclusie leek, en lijkt me nog, gewettigd dat we hier te doen hadden met vogels, die zich na de storm van 17 en 18 mei hadden gevestigd. Deze vogels waren vermoedelijk afkomstig van Griend, dat tijdens de storm geheel onder water stond. Ook uit de kolonie op Texel spoelden veel eieren weg.

Het aantal Bosuilen is met 8—10 paar opvallend laag. Het broeden van Vuurgoudhaantje en Bonte Vliegenvanger werd recent vastgesteld. De uitbreiding van de Kleine Barmis werd vastgelegd. Met deze Noordhollandse specialiteit wil ik dit waardevolle boekje van harte aanbevelen.

J. Rooth